

**Tarkastuslautakunta**

---

Aika Tiistai 10.05.2022 klo 08:30 - 12:55

Paikka Kunnantalo, kunnanhallituksen kokoushuone

Saapuvilla olleet jäsenet

Pirkkalainen Tarja	puheenjohtaja
Kainulainen Seppo	varapuheenjohtaja
Halonen Ester	jäsen
Leskinen Eila	jäsen
Tauriainen Esa	jäsen

Muut saapuvilla olleet

Tanskanen Pentti tilintarkastaja, pöytäkirjanpitäjä

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Tarkastuslautakunta yksimielisesti päätti ottaa käsiteltäväkseen yhden lisäasian §:n 29, joka käsiteltiin ensimmäisenä asiana.

Asiat §:t 24 - 29

Pöytäkirjantarkastajiksi nimettiin Ester Halonen ja Esa Tauriainen.

Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus

Tarja Pirkkalainen  
puheenjohtaja

Pentti Tanskanen  
pöytäkirjanpitäjä

§ 26

Eila Leskinen  
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi. Pöytäkirjan käsittelylehdet on samalla varustettu nimikirjaimillamme.

Tarkastettu Sonkajärvellä 10.5.2022

Ester Halonen

Esa Tauriainen

Pöytäkirja on pidetty yleisesti nähtävänä

Kokouksen tarkastettu pöytäkirja, johon on liitetty valitusosoitus, on julkaistu yleisesti nähtäväksi kunnan internetsivuilla [www.sonkajarvi.fi](http://www.sonkajarvi.fi) 11.5.2022.

hallintosihteeri

Päivi Hyyryläinen

**Käsiteltävät asiat**

		Sivu
	Kokouksen avaus, laillisuus ja päätösvaltaisuus	
	Pöytäkirjantarkastajien valinta	
24	Tilintarkastuskertomus 2021 ja vastuuvapauden myöntäminen	4
25	Sonkajärven kunnan tilinpäätös 2021	5
26	Tilintarkastuspalveluiden hankinta	9
27	Arvointikertomus 2021	10
28	Muut asiat	11
<b>Lisäasia:</b>		
29	Henkilöstöasiat	12

**Tilintarkastuskertomus 2021 ja vastuuvapauden myöntäminen**

150/00.03.00/2022

Tarkastuslautakunta 10.05.2022 § 24

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat.

Tilintarkastaja on tarkastanut Sonkajärven kunnan hallinnon, kirjanpidon, tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen sekä antaa 10.5.2022 tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2021.

Tilintarkastuskertomus vuodelta 2021 annetaan kokouksessa.

Päätösesitys

Puheenjohtaja:  
Annetaan kokouksessa.

**Asian käsittely:** Kokouksessa puheenjohtaja antoi seuraavan päätösesityksen:

Tarkastuslautakunta toteaa, että

1. kunnanhallitus ja kunnanjohtaja ovat 28.3.2022 laatineet kunnan tilinpäätöksen 2021 sekä jättäneet sen tilintarkastajalle tarkastettavaksi,
2. tilintarkastaja on suorittanut kunnan hallinnon, kirjanpidon, tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen 2021 tarkastuksen sekä antanut 10.5.2022 tilintarkastuskertomuksen, ja
3. ettei tilintarkastuskertomuksessa ole kuntalain 125 §:n tarkoittamaa muistutusta eikä muuta merkittävää huomauttamista, joten tarkastuslautakunta ei pidä tarpeellisena lausunnon pyytämistä kunnanhallitukselta tilintarkastuskertomuksesta.

Tarkastuslautakunta lähettää vuoden 2021 tilintarkastuskertomuksen valtuustolle. Tilintarkastuskertomus liitetään valtuuston pöytäkirjaan tilinpäätöksen liitteeksi.

Tarkastuslautakunta tilintarkastajan esityksen mukaisesti esittää, että valtuusto myöntää kunnan hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille vastuuvapauden vuoden 2021 hallinnosta ja taloudesta tilintarkastuskertomuksen mukaisesti.

Päätös

Tarkastuslautakunta:  
Tarkastuslautakunta yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.

Oheismateriaali

Tilintarkastuskertomus 2021

Kunnanhallitus  
Tarkastuslautakunta

§ 61  
§ 25

28.03.2022  
10.05.2022

---

## Sonkajärven kunnan tilinpäätös 2021

93/02.06.01/2022

Kunnanhallitus 28.03.2022 § 61

Valmistelija: kunnansihteeri

### Tilinpäätös

Kuntalain 113 §:n mukaan kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja.

### Konsernitilinpäätös

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös.

Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana. Kuntayhtymän tilinpäätös yhdistellään jäsenkunnan konsernitilinpäätökseen. Kunnan, jolla ei ole tytäryhteisöjä, mutta joka on jäsen kuntayhtymässä tai liikelaitoskuntayhtymässä, tulee sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöstä vastaavat tiedot.

### Toimintakertomus

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Jos kunnan taseessa on kattamaton alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi. Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

### Sonkajärven kunnan tilinpäätös

Sonkajärven kunnan tuloslaskelman 2021 mukaiset käyttötalouden ulkoiset toimintatuotot olivat 4,3 milj. euroa (2020: 3,7 milj. euroa), ulkoiset toimintakulut -30,3 milj. euroa (2020: -30,0 milj. euroa) ja toimintakate -26,0 milj. euroa (2020: -26,3 milj. euroa).

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän maksuosuus oli -16,9 milj. euroa (2020: 16,9 milj. euroa). Tarkempi selvitys Ylä Savon SOTE kuntayhtymän maksuosuuden toteumasta on esitetty tilinpäätöksen käyttötalouso-osassa sekä Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän tilinpäätöksessä.

Tuloveroprosentti oli 21,25 % (2020: 21,25 %). Verotulot olivat 15,3 milj. euroa (2020: 13,9 milj. euroa). Tuloveroa kertyi 10,2 milj. euroa (2020: 10,1 milj. euroa) kiinteistövero 1,1 milj. euroa (2020: 1,1 milj. euroa) ja yhteisövero 4,0 milj. euroa (2020: 2,7 milj. euroa).

Valtionosuudet olivat yhteensä 16,2 milj. euroa (2020: 16,5 milj. euroa). Peruspalveluiden valtionosuus oli 13,8 milj. euroa (2020: 14,2 milj. euroa) ja opetus- ja kulttuuritoimen sekä vapaan sivistystyön muu rahoitus -0,1 milj. euroa (2020: -0,1 milj. euroa).

Rahoitustuottojen ja -kulujen yhteissumma oli 0,4 milj. euroa (2020: 0,4 milj. euroa).

Tuloslaskelman mukainen vuosikate oli 5,9 milj. euroa (2020: 4,5 milj. euroa). Vuosikate asukasta kohden oli 1 559 euroa (2020: 1 181 euroa). Vuosikate kattoi poistot ja arvonalennukset, jotka olivat yhteensä -1,3 milj. euroa. Vuosikate/poistot oli 450 %.

Tilikauden tulos oli 4,6 milj. euroa (2020: 3,1 milj. euroa). Tuloksenkäsitteilyerien jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostui 2,5 milj. euroa (2020: 2,1 milj. euroa). Terveyskeskuksen peruskorjausta varten tehdään 1 600 000 euron investointivaraus. Urheilukentän peruskorjausta varten tehdään 550 000 euron investointivaraus.

Taseeseen kertynyt ylijäämä tilikauden jälkeen on 8,0 milj. euroa (2020: 5,4 milj. euroa).

Toteutuneet nettoinvestoinnit olivat -2,0 milj. euroa (2020: -1,2 milj. euroa). Suurin vuoden 2021 yksittäinen investointi oli terveyskeskuksen peruskorjaus (-1,2 milj. euroa).

Vuonna 2021 ei otettu uutta pitkäaikaista lainaa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin -0,8 milj. euroa. Lainakanta vuoden 2021 lopussa oli 7,9 milj. euroa (2020: 8,8 milj. euroa) eli 2 094 euroa/asukas (2020: 2 277 euroa/asukas). Omavaraisuusaste oli 68,9 % (2020: 61,9 %). Taseen loppusumma oli 33,3 milj. euroa (2020: 29,6 milj. euroa).

Konsernitaseen loppusumma oli 49,1 milj. euroa (2020: 44,3 milj. euroa) ja konsernin lainakanta 20,3 milj. euroa (2020: 20,4 milj. euroa) eli 5 364 euroa/asukas (2020: 5 305 euroa/asukas). Konsernin vuosikate oli 7,3 milj. euroa (2020: 6,2 milj. euroa) ja tilikauden ylijäämä 4,8 milj. euroa (2020: 3,4 milj. euroa).

Kunnanhallitus  
Tarkastuslautakunta

§ 61  
§ 25

28.03.2022  
10.05.2022

---

Henkilöstökertomus vuodelta 2021 on tilinpäätöksen liitteenä.

Päätösesitys

Kunnanjohtaja:

1. Kunnanhallitus allekirjoittaa Sonkajärven kunnan tilinpäätöksen vuodelta 2021.
2. Kunnanhallitus lähettää tilinpäätöksen tilintarkastajan tarkastettavaksi ja tarkastuslautakunnan arvioitavaksi valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen osalta.
3. Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että tilikauden 2021 tulokseen, joka on 4 850 868 euroa, vaikuttavina toimenpiteinä tehdään seuraavat kirjaukset:
  - a) Tehdään suunnitelman mukaisia poistoja vastaavat, poistoeroa vähentävät kirjaukset yhteensä 115 901 euroa (+): Rutakon koulukeskuksen I, II ja III vaihe 51 486 euroa, siirtoviemäri 11 476 euroa, Sukevan kyläkeskus 8 325 euroa, Mosaiikin keittiö 36 289 euroa ja arkistotilat 8 325 euroa.
  - b) Tehdään investointivarausta lisäävä kirjaus 1 600 000 euroa (-) terveyskeskuksen peruskorjausta varten ja investointivarausta lisäävä kirjaus 550 000 euroa (-) Urheilukentän peruskorjausta varten.
  - c) Tilikauden ylijäämä 2 544 583,86 euroa kirjataan taseen omaan pääomaan edellisten tili-kausien yli/alijäämätilille.
4. Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että se merkitsee tiedoksi tilinpäätöksessä 2021 kohdassa 2.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta esitetyt sitovien määrärahojen ylitykset ja tulojen alitukset.
5. Kunnanhallitus valtuuttaa kunnansihteerin ja pääkirjanpitäjän tekemään tarvittaessa vähäisiä tekniluonteisia tarkistuksia ja täsmennyksiä tasekirjaan.

Päätös

Kunnanhallitus:

Kunnanhallitus yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.

---

Tarkastuslautakunta 10.05.2022 § 25

Päätösesitys

Puheenjohtaja:

Annetaan kokouksessa.

**Asian käsittely:** Kokouksessa puheenjohtaja antoi seuraavan päätösesityksen:

Tarkastuslautakunta toteaa, että

1. kunnanhallitus ja kunnanjohtaja ovat 28.3.2022 laatineet kunnan tilinpäätöksen 2021 sekä jättäneet sen tilintarkastajalle tarkastettavaksi ja tarkastuslautakunnalle arvioitavaksi, ovatko vuoden 2021 toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet,

Kunnanhallitus  
Tarkastuslautakunta

§ 61  
§ 25

28.03.2022  
10.05.2022

---

2. tilintarkastaja on suorittanut kunnan hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen 2021 tilintarkastuksen sekä esittää tilinpäätöksen hyväksymistä.

Tarkastuslautakunta tilintarkastajan esityksen mukaisesti esittää, että valtuusto hyväksyy kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan laatiman vuoden 2021 tilinpäätöksen liitteineen.

Päätös

Tarkastuslautakunta:  
Tarkastuslautakunta yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.

Oheismateriaali

Sonkajärven kunnan tilinpäätös 2021, kunnanhallitus 28.3.2022

**Tilintarkastuspalveluiden hankinta**

152/02.08.00/2022

Tarkastuslautakunta 10.05.2022 § 26

Kuntalain 122 §:n mukaan valtuusto valitsee hallinnon ja talouden tarkastamista varten tilintarkastusyhteisön. Yhteisön on määrättävä vastuunalaiseksi tilintarkastajaksi JHT-tilintarkastaja. Kunnan tytäryhteisön tilintarkastajaksi on valittava kunnan tilintarkastusyhteisö, jollei tästä poikkeamiseen ole perusteltua tarkastuksen järjestämiseen liittyvää syytä. Tilintarkastusyhteisö voidaan valita kerrallaan enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten.

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Tilintarkastusyhteisön valinnan valmistelu on osa tarkastuslautakunnan vastuulle kuuluvaa hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä.

Nykyinen sopimus BDO Audiator Oy:n kanssa on voimassa tilivuosien 2017-2020 + optiovuosien 2021-2022 ajan. Tarkastuslautakunnan tulee käynnistää tilintarkastuspalveluiden hankinta.

**Päätösesitys**

Puheenjohtaja:

Tarkastuslautakunta päättää tilintarkastuspalveluiden sekä tarkastuslautakunnan sihteeritehtävien kilpailutuksesta.

**Asian käsittely:** Tilintarkastaja [REDACTED] ilmoitti olevansa esteellinen asiaan, joten hän poistui asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Pöytäkirjanpitäjänä tämän pykälän ajan toimi Eila Leskinen.

**Päätös**

Tarkastuslautakunta:

Tarkastuslautakunta päätti antaa tilintarkastuspalveluiden kilpailutuksen sisältäen tarkastuslautakunnan sihteeritehtävät ajalle 2023-2026 ja optiomahdollisuus vuosille 2027-2028 Sansia Oy:n tehtäväksi.

---



## Arviointikertomus 2021

308/00.03.00/2021

Tarkastuslautakunta 10.05.2022 § 27

Päätösesitys

Puheenjohtaja:

Tarkastuslautakunta jatkaa arviointikertomuksen valmistelua.

Päätös

Tarkastuslautakunta:

Tarkastuslautakunta yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.

---

Tarkastuslautakunta

§ 28

10.05.2022

---

**Muut asiat**

Tarkastuslautakunta 10.05.2022 § 28

Päätösesitys

Puheenjohtaja:

Tarkastuslautakunta päättää seuraavan kokouksen ajankohdasta ja kokouksessa käsiteltävistä asioista.

Tarkastuslautakunta käsittelee muut tarkastuslautakunnan jäsenten ja tilintarkastajan esille ottamat asiat.

Päätös

Tarkastuslautakunta:

Tarkastuslautakunta merkitsi tiedoksi kunnanhallituksen vahvistusilmoituskirjeen tilintarkastajalle.

Tarkastuslautakunnan seuraava kokous on tiistaina 17.5.2022 klo 8.30.

---

Tarkastuslautakunta

§ 29

10.05.2022

---

**Henkilöstöasiat**

308/00.03.00/2021

Tarkastuslautakunta 10.05.2022 § 29

Henkilöstöasiantuntija kertoo henkilöstöön liittyvistä ajankohtaisista asioista.

Päätösesitys

Puheenjohtaja:

Tarkastuslautakunta merkitsee henkilöstöasiantuntijan katsauksen tiedoksi.

Päätös

Tarkastuslautakunta:

Tarkastuslautakunta yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.

---

## Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus

Tarkastetun pöytäkirjan julkaisupäivä kunnan tietoverkossa esitetään pöytäkirjan allekirjoitussivulla.

Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.

Pöytäkirjanotteita ja liitteitä voi pyytää Sonkajärven kunnan kirjaamosta.

### 1. Muutoksenhakukiellot

#### Kieltojen perusteet

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät: 24, 25, 26, 27, 28, 29

Seuraaviin päätöksiin ei saa tehdä hankintalain mukaista hankinto-oikaisua, koska uudella päätöksellä ei ole muutettu tarjouksen tehneiden oikeudellista asemaa.

Pykälät:

Seuraaviin päätöksiin ei saa tehdä muun lainsäädännön mukaan valitusta tai oikaisuvaatimusta.

Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

### 2. Oikaisuvaatimusohjeet

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kuntalain 134 §:n mukaisen kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Pykälät: -

#### Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

#### Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on toimitettava Sonkajärven kunnan kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksiantopäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

### Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään:

**Sonkajärven kunta/Tarkastuslautakunta**  
**Postiosoite: Lepokankaantie 2, 74300 SONKAJÄRVI**  
**Sähköpostiosoite: sonkajarvi@sonkajarvi.fi**  
**Puhelinnumero: 040 675 0001**

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9.00-15.00.

### Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

## 3. Kunnallisvalitusosoitus

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella kunnallisvalituksella.

Pykälät: -

### Valitusoikeus

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

### Valitusaika ja sen alkaminen

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluessa kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

### Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa, tai
- päätös on muuten lainvastainen

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

### Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Itä-Suomen hallinto-oikeudelle:

#### Itä-Suomen hallinto-oikeus

**Postiosoite: PL 1744, 70101 KUOPIO**

**Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio**

**Sähköpostiosoite: ita-suomi.hao@oikeus.fi**

**Faksinumero: 029 564 2501**

**Puhelin: 029 564 2502 (asiakaspalvelu), 029 564 2500 (puhelinvaihe)**

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa:

**<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>**

### Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
3. vaatimusten perustelut
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetusta osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

### Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

## 4. Hallintovalitusosoitus

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella hallintovalituksella.

Pykälät: -

### Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

### Valitusaika

Valitus on tehtävä \_\_\_\_ päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluessa kirjeen lähettämisestä. Päätöksen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

### Valitusviranomainen

Valitus tehdään Itä-Suomen hallinto-oikeudelle

#### Itä-Suomen hallinto-oikeus

**Postiosoite: PL 1744, 70101 KUOPIO**

**Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio**

**Sähköpostiosoite: ita-suomi.hao@oikeus.fi**

**Faksinumero: 029 564 2501**

**Puhelin: 029 564 2502 (asiakaspalvelu), 029 564 2500 (puhelinvaihe)**

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa:

**<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>**

### Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuimien valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

### **Oikeudenkäyntimaksu**

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuimaksulaissa (1455/2015) säädetään.

## **5. Muutoksenhaku kansallisen kynnsarvon ylittävissä hankinnoissa**

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta vaatimalla hankintaoikaisua tai tekemällä valituksen markkinaoikeudelle taikka molemmat.

Pykälät: -

### **I Ohjeet hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiseksi**

#### **Oikaisuvaatimusoikeus**

Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

#### **Oikaisuvaatimusaika**

Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta ratkaisusta. Vaatimus on toimitettava Sonkajärven kunnan kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Muutoksenhaku markkinaoikeuteen ei estä vaatimasta hankintaoikaisua. Hankintaoikaisuvaatimuksen vireille tulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksiannon tapahtuneen myöhemmin.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.



**Oikaisuvaatimusviranomainen**

Viranomainen, jolta hankintaoikaisua vaaditaan:

**Sonkajärven kunta/Tarkastuslautakunta**  
**Postiosoite: Lepokankaantie 2, 74300 SONKAJÄRVI**  
**Sähköpostiosoite: sonkajarvi@sonkajarvi.fi**  
**Puhelinnumero: 040 675 0001**

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9.00-15.00.

**Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö**

Hankintaoikaisuvaatimus pannaan vireille kirjallisesti ilmoittamalla:

- hankintayksikön päätös tai muu ratkaisu, johon hankintaoikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi.

Sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on mainittava oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatija on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi sekä tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisua vaativa haluaa vedota vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

**II Valitusosoitus markkinaoikeudelle****Valitusoikeus**

Tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai se, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

**Valitusaika ja päätöksen tiedoksisaanti**

Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

EU-kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintasopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että asianosainen on saanut hankintapäätöksen tiedoksi ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksiannon tapahtuneen myöhemmin.

Hankintaoikaisun vireille tulo ei vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosaisella on oikeus hakea muutosta valittamalla markkinaoikeudelle.

Tiedoksiantopäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

### Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksella ei kuitenkaan voida hankintalain 146 §:n mukaisesti saada käsiteltäväksi hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

- yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua
- sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla, tai
- sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on hankintalain 146 §:n perusteella esitettävä, minkä vuoksi markkinaoikeuden tulisi myöntää käsittelylupa asiassa.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä markkinaoikeudelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi markkinaoikeus valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 32 §:ssä säädetään.

### Valitusviranomainen

Valitus tehdään markkinaoikeudelle. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa **<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>**.

Markkinaoikeuden yhteystiedot:

**Osoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki**  
**Sähköpostiosoite: [markkinaoikeus@oikeus.fi](mailto:markkinaoikeus@oikeus.fi)**  
**Faksinumero: 029 564 3314**  
**Puhelinnumero: 029 564 3300**

Oikeusministeriön turvaposti (<https://turvaposti.om.fi>) on markkinaoikeuden asiakkaille suositeltu tapa toimittaa markkinaoikeudelle salassa pidettävät ja arkaluontoiset asiakirjat. Palvelun käyttäminen on ilmaista.

Kun turvapostia lähetetään viraston virastopostiin, viestin otsikkoon, sisältöön sekä liitteisiin tulee laittaa tarvittavat tunnistetiedot (nimi, mihin asiaan posti liittyy jne.) siten, että viraston henkilöstö osaa välittää viestin asiaa käsittelevälle henkilölle, tietää mihin asiaan sähköposti liittyy sekä keltä se on.

### **Ilmoitus valituksen tekemisestä hankintayksikölle**

Valittajan tai hänen edustajansa on ilmoitettava kirjallisesti hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeudelle.

Ilmoitus on tehtävä osoitteeseen:

**Sonkajärven kunta/Tarkastuslautakunta**  
**Postiosoite: Lepokankaantie 2, 74300 SONKAJÄRVI**  
**Sähköpostiosoite: sonkajarvi@sonkajarvi.fi**  
**Puhelinnumero: 040 675 0001**

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9.00-15.00.

### **Oikeudenkäyntimaksu**

Markkinaoikeus voi periä valituksen käsittelystä oikeudenkäyntimaksun. Maksusta säädetään tuomioistuinnaksulaissa (1455/2015) sekä sen nojalla annetuissa asetuksissa.

## **6. Muutoksenhaku kansallisen kynnsarvon alittavissa hankinnoissa**

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta vaatimalla hankintaoikaisua tai tekemällä kuntalain (410/2015) mukaisen oikaisuvaatimuksen.

Pykälät: -

### **I Ohjeet hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiseksi**

#### **Oikaisuvaatimusoikeus**

Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

#### **Oikaisuvaatimusaika**

Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta ratkaisusta. Vaatimus on toimitettava Sonkajärven kunnan kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluessa kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

### Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolta hankintoaikaisua vaaditaan:

**Sonkajärven kunta/Tarkastuslautakunta**  
**Postiosoite: Lepokankaantie 2, 74300 SONKAJÄRVI**  
**Sähköpostiosoite: sonkajarvi@sonkajarvi.fi**  
**Puhelinnumero: 040 675 0001**

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9.00-15.00.

### Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Hankintoaikaisuvaatimus pannaan vireille kirjallisesti ilmoittamalla:

- hankintayksikön päätös tai muu ratkaisu, johon hankintoaikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi.

Sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on mainittava oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatija on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi sekä tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisua vaativa haluaa vedota vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

## II Ohjeet kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen tekemiseksi

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kuntalain 134 §:n mukaisen kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Pykälät:

### Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

### Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on toimitettava Sonkajärven kunnan kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluessa kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksiantopäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluihminen tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

**Oikaisuvaatimusviranomainen**

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään:

**Sonkajärven kunta/Tarkastuslautakunta**  
**Postiosoite: Lepokankaantie 2, 74300 SONKAJÄRVI**  
**Sähköpostiosoite: sonkajarvi@sonkajarvi.fi**  
**Puhelinnumero: 040 675 0001**

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9.00-15.00.

**Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö**

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

**7. Muutoksenhaku yksityisoikeudellisissa riita- tai rikosasioissa**

Hallinto-oikeus ei ota tutkittavakseen valitusta, joka koskee yksityisoikeudellisia riita- ja rikosasioita. Nämä asiat käsittelee toimivaltainen yleinen tuomioistuin eli kärjäoikeus. Päätöksiin haetaan muutosta kirjallisella haastehakemuksella, joka on toimitettava muutoksenhakuviranomaisen alla olevaan osoitteeseen:

**Pohjois-Savon kärjäoikeus**  
**Käyntiosoite: Suokatu 44, 70110 Kuopio**  
**Postiosoite: PL 44, 70101 Kuopio**  
**Puhelin: 029 564 8503 (kirjaamo), 029 564 8500 (puhelinvaihte)**  
**Faksinumero: 029 564 8505**  
**Sähköpostiosoite: pohjois-savo.ko@oikeus.fi**

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.